

Supraorbital Keyhole Kraniotomi ile Klibe Edilen Rüptüre Ön Sirkülasyon Anevrizmalarında Lamina Terminalis Fenestrasyonunun Kronik Şant Bağımlı Hidrosefali Üzerine Olan Etkisi

Murat ZAIMOĞLU¹, Siavash HAŞİMOĞLU¹, Ozan TEKNECİ¹, Ümit EROĞLU¹

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Giriş ve Amaç: Hidrosefali anevrizmal subaraknoid kanama (aSAK) sonrası sık görülen bir komplikasyondur ve yüksek mortalite ve morbidite ile ilişkilidir. aSAK sonrası kronik şant bağımlı hidrosefali karmaşık ve çok faktörlü bir patoloji olup önlenmesi ve tedavisi halen günlük beyin cerrahisi pratiğinde zorluklara neden olmaktadır. Supraorbital keyhole yaklaşımıyla opere edilen rüptüre ön sirkülasyon anevrizmalarının tedavisinde lamina terminalis (LT) fenestrasyonunun kronik şant bağımlı hidrosefalinin önlenmesindeki etkisi bu çalışmada araştırıldı.

Gereç ve Yöntem: 2020-2023 yılları arasında kliniğimizde rüptüre ön sirkülasyon anevrizması nedeniyle tek cerrah tarafından supraorbita keyhole yaklaşımıyla anevrizma klipajı yapılan 94 hasta retrospektif olarak değerlendirildi. Hastaların Fisher skorları, preoperatif kranial görüntülemelerindeki Evans indeksi, postoperatif erken dönem, 2.ay ve 6. ay 12.ay kranial görüntülemelerindeki Evans indeksi, Modifiye Rankin Skorları (MRS) ve klinik bulguları karşılaştırıldı.

Bulgular: Operasyon öncesi 8 hastada (5 Erkek, 3 Kadın) hidrosefali mevcuttu. Preoperatif beyin BT' de 4 hastanın Fisher skoru 4, 4 hastanın Fisher skoru 3 olarak saptandı. Erken postoperatif dönemde 4 hastanın, postoperatif 1.haftada ve diğer 3 hastanın postoperatif 2.hafta kontrol görüntülemelerinde hidrosefalisinin gerilediği ve Evans indekslerinin 0.3'ün altına indiği izlendi. 1 hastanın takiplerinde ise belirgin değişiklik saptanmadı. Postoperatif takipler sonrası 5 hastada Evans indeksinin 0.3'ün üzerine çıktığı saptandı. Ancak bu hastaların klinik bulguları ve hidrosefali ile ilişkili semptomları olmaması üzerine klinik takip kararı alındı. 3 hastanın postoperatif 6. ay BT'lerinde Evans indeksi 0.3 ün altına tekrar inerken diğer 3 hastada ventrikülomegali benzer boyutlarda olup klinik kötüleşme olmaması nedeniyle şant ihtiyacı gelişmedi. 1 seneden daha fazla takibi olan 77 hasta değerlendirildiğinde hiçbir hastada kronik şant bağımlı hidrosefali gelişmediği izlendi.

Sonuç: Supraorbital keyhole kraniotomi ön sirkülasyon anevrizmalarının cerrahisinde etkili ve minimal invaziv bir yöntemdir. Bu yaklaşım bilateral ön sirkülasyona erişimin yanısıra optik kiazma ve lamina terminalise tepeden erişim imkanı sağlamaktadır. Lamina terminalisin fenestrasyonunun aSAK sonrası şant bağımlı hidrosefali insidansında anlamlı azalma ile ilişkili olduğu görülmektedir. Bu basit mikrocerrahi manevra anevrizma ameliyatı sırasında mümkün olan her durumda yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Anevrizma, Lamina Terminalis fenestrasyonu, Minimal invaziv, Supraorbital keyhole kraniotomi